

Dalgas
Att.: Kurt Bech
Handelsvej 30, Hjallesø
5260 Odense S

Miljø og Teknik
Klima Natur og Miljø
Team Vandløb Kyst og Spildevand
Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge

3. april 2025

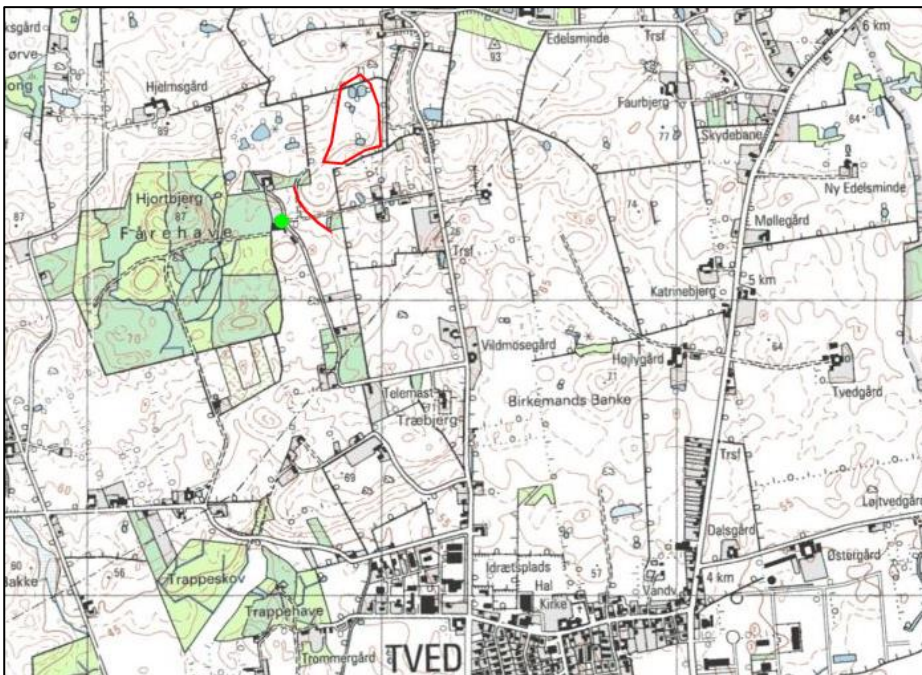
Sagsid: 25/2314

Høring af tilladelse til frilægning af privat vandløb og genskabelse af naturlig hydrologi

Svendborg Kommune har den 25. november 2024 modtaget en ansøgning fra Dalgas, Handelsvej 30, Hjallesø, 5260 Odense S på vegne af SEF Natur ApS om tilladelse til at frilægge et privat vandløb på matr.nr. 18a, Tved By, Tved.

I forbindelse med et ca. 40 ha stort naturprojekt med fokus på forbedring af biodiversiteten, ekstensivering af landbrugsjord, skovrejsning og rekreative formål, ønskes en strækning af et rørlagt vandløb frilagt og en række interne dræn blokeret/fritlagt. Lokalitetens placering fremgår af oversigtskortet på figur 1.

Svendborg Kommune opfordrer alle til at skrive sikkert via Digital post. Derfor bør du aldrig sende fortrolige personhenførbare oplysninger (CPRnr. helbreds- og økonomiske oplysninger) i en almindelig mail. Læs mere: <https://www.svendborg.dk/om-kommunen/digital-post-og-selvbetjening>

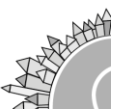
Figur 1: Oversigtskort, placering af lokalitet for frilægning af privat vandløb og genskabelse af naturlig hydrologi

Åbningstider:

Mandag-onsdag Kl. 09.00-15.00

Torsdag Kl. 10.00-16.45

Fredag Kl. 09.00-14.00

Vandløbsloven

Vandløbslovens¹ bestemmelser finder anvendelse for projektet jf. lovens § 2.

Frilægning af det private vandløb og blokering af den interne dræn kræver tilladelse efter vandløbslovens §§ 16 og 17 og § 3 i bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering².

Projektet for frilægning af det private vandløb skal efter § 15 i bekendtgørelsen om vandløbsregulering og -restaurering m.v. i offentlig høring i 4 uger. I høringsperioden kan borgere, bredejere og interesseorganisationer indsende bemærkninger til projektet.

Projektet fremlægges i 4 ugers offentlig høring og er beskrevet nedenfor.

Øvrig lovgivning

Miljøvurderingsloven

Vandløbsregulering, er en anlægstype der er opført på bilag 2 i VVM-bekendtgørelsen³. Det betyder, at der skal laves en VVM-screening af, om der er risiko for, at projektet vil påvirke miljøet. Screeningen vil blive udarbejdet inden der gives tilladelse til ændring af udløbet.

Naturbeskyttelsesloven

Det private rørlagte vandløb er ikke beskyttet jf. § 3 i naturbeskyttelsesloven⁴, hvorfor der i forbindelse med reguleringstilladelsen ikke skal gives dispensation efter naturbeskyttelseslovens bestemmelser.

I området, hvor den naturlige hydrologi skal genskabes, er der en række naturtyper, der er beskyttede jf. naturbeskyttelseslovens §3. Der er tale om engarealer og søer, se figur 2 nedenfor.

Projektet skal vurderes i forhold til eventuelle konsekvenser for de 2 naturtyper ved genskabelsen af den naturlige hydrologi og der vil skulle gives en dispensation til projektet.

---

¹ Miljø- og Fødevarerministeriets bekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 af lov om vandløb

² Miljø- og Fødevarerministeriets bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v. nr. 834 af 27. juni 2016

³ Miljø- og Fødevarerministeriets bekendtgørelse nr. 973 af 25. juni 2020 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

⁴ Miljø- og Fødevarerministeriets bekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 af lov om naturbeskyttelse

Figur 2: §3 beskyttede arealer – Blå skravering = sø og lys grøn skravering = eng

Ansøger har ansvaret for at undersøge *Ledningsejerregistret* www.ler.dk for, hvorvidt der ligger ledninger i det område, hvor der skal arbejdes.

Denne afgørelse behandler udelukkende spørgsmål efter vandløbsloven.

Skal andre tilladelser indhentes inden projektstart, er det ansøger, der sørger for, at de er opnået.

Baggrund og formål med projektet

Baggrund

Som en del af et ca. 40 ha stort naturprojekt med fokus på forbedring af biodiversiteten, ekstensivering af landbrugsjord, skovrejsning og rekreative formål, er det planen at frilægge en strækning af et rørlagt vandløb og blokere/fritlægge interne dræn. Projektområdet er beliggende på matrikel 18a Tved, Tved By.

Formålet med at frilægge det rørlagte vandløb er at skabe bedre sammenhæng mellem vandløbet og det omkringliggende terræn, samt at skabe bedre leve- og ynglebetingelser for vandløbsfaunaen og grobund for at der kan skabes en vandløbsflora på strækningen.

Eksisterende forhold

Den rørlagte strækning er en ca. 200 meter lang, Ø 400 mm beton ledning, der er beliggende ca. 1 meter under terræn. Opstrøms strækningen, der ønskes frilagt, er der en kortere åben strækning, hvor efter vandløbet igen er rørlagt. Nedstrøms projektstrækningen er vandløbet rørlagt. Projektstrækningen har et fald på ca. 8‰ målt fra indløbet i opstrøms ende til indløb i brønd i nedstrøms ende. Vandløbet er ikke registreret, så placeringen og det videre forløb er ikke kendt. Ud fra konturerne i landskabet formodes det vandløbet afvander til Afløb fra Tved.

Figur 3: Placering af rørlagt vandløb. Rød streg er vandløbets omtrentlige placering

Projektbeskrivelse

Etablering af åbent forløb

Det åbne forløb etableres ved at den eksisterende rørledning opgraves med samme trace som i dag. Der ændres ikke på faldforholdene i vandløbet, så der ikke ændres på afvandingsmulighederne fra opstrøms beliggende arealer.

Det nye forløb etableres med en gennemsnitlig bundbredde på 50 cm og brinkerne etableres med et skråningsanlæg svingende mellem anlæg 1:2 og 1:3. Ved etableringen af brinkerne tages højde for at

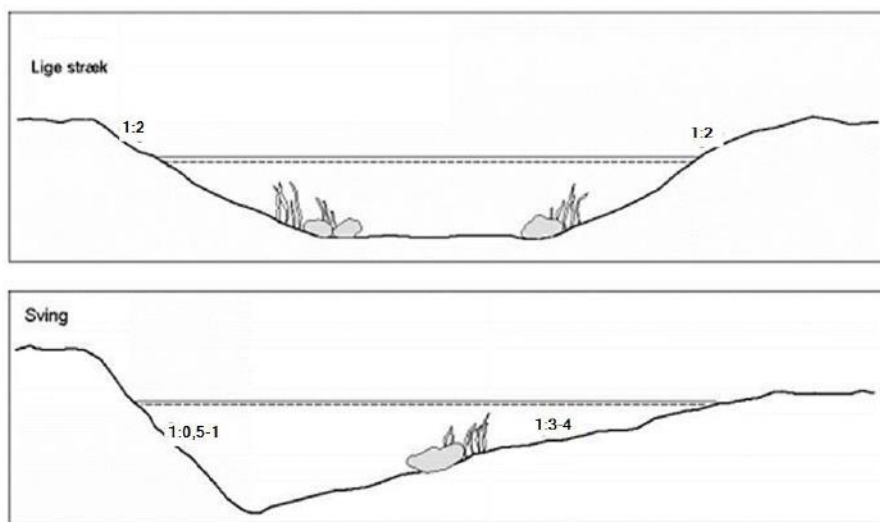
tilpasse brinkerne det omkringliggende terræn, så de får et så naturligt udtryk som muligt.

Ved tilretningen af vandløbsbunden, tilstræbes det at etablere et så varieret vandløb som muligt med varierede bredde og med lave og dybe partier.

Der udlægges skjulesten for at øge variationen i strømningsmønstret og virke som skjul og levesteder for smådyr. Der udlægges tilfældigt 1-2 sten pr. løbende meter i størrelsen 100-300 mm, så det fremstår så naturligt som muligt.

Hvor vandløbet krydser de eksisterende markveje, bibeholdes kortere strækninger af rørledningen, der skal fungere som overkørsler. For at forebygge erosion stensikres omkring rørenderne ved ind og udløb. Stensikringen etableres med marksten i størrelsen 200-400 mm.

Ved udgravning af det åbne vandløbstrace bliver der et jordoverskud på ca. 500 m³. Jorden indbygges på højt liggende arealer i nærheden af vandløbet inden for samme matrikel. Det indbygges med en lagtykkelse på maksimalt 0,5 m.

Figur 4: Principskitse for profiler i den frilagte vandløbsstrækning

Genskabelse af naturlig hydrologi

Formålet med at genskabe en mere naturlig hydrologi i området, er at skabe et mere varieret landskab med levesteder til mange forskellige arter.

Projektområdet har i mange år været drevet i omdrift og som en del af landbrugsdriften er der i gennem tiden udført større og mindre dræningstiltag.

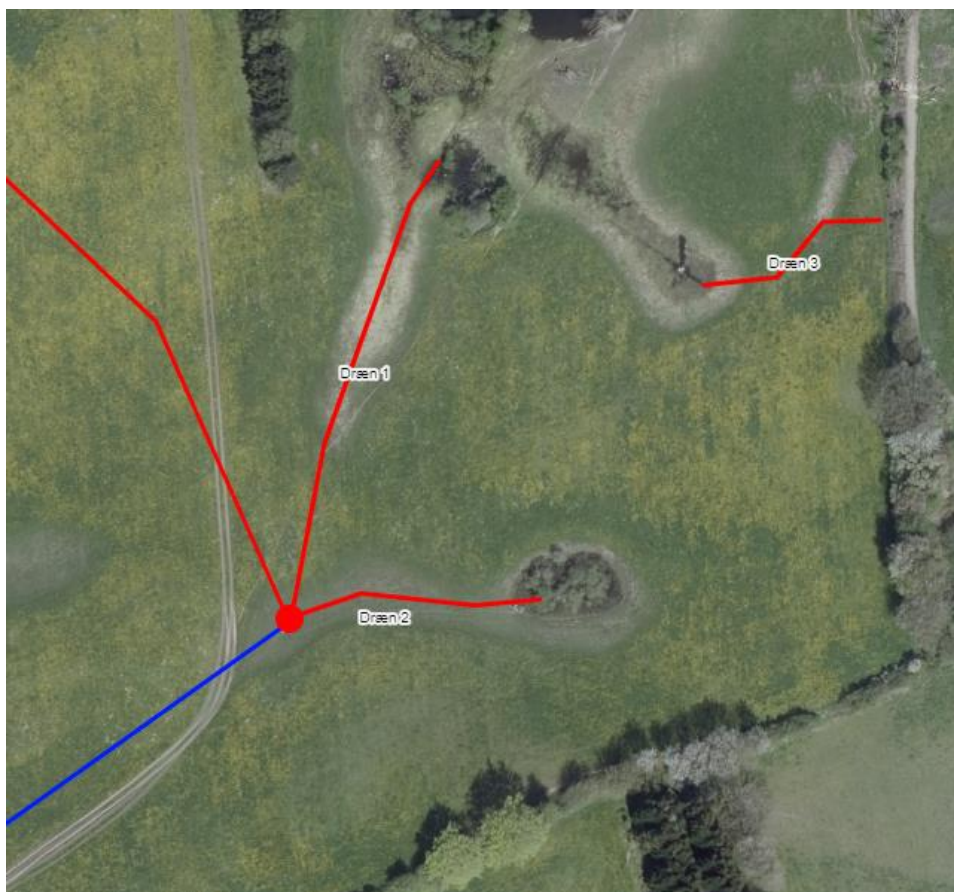
Ved naturprojektet er det ønsket at genskabe nogle af de tidligere våde lavninger og ændre på afløbene fra de lavninger, hvor der i dag står vand. Dette gøres ved at fjerne eller blokere interne dræn, hvorved der ændres på afvandingen fra lavningerne, så vandet tvinges op til terræn i stedet for at løbe i drænrørene.

Informationer om dræn og brønde i området kommer fra henholdsvis drænkort, informationer fra tidligere lodsejer og via granskning af luftfoto og terrænmodeller.

Figur 5: Projektområdet (vist med blå streg), hvor der skal genskabes naturlig hydrologi

Der er udpeget 2 lavninger, hvor det påtænkes at ændre på forløbet af afvandingen. På nedenstående figur ses lavningerne og de dræn, der er registret i området. På figuren fremstår de områderne, der ofte står under vand.

Figur 6: Rød linje = dræn, Rød prik = brønd, Blå linje = afløbsdræn

For at hæve vandstanden i de 2 lavninger og tvinge vandet op på terræn, sløjfes dræn 1 og 2. Fra brønden og 10 meter opstrøms graves drænen op. Derfra etableres en blokering af drænledningen pr. 10 m ved at opgrave en strækning på ca. 2 m, hvor drænet knuses og rønden tildækkes igen.

Der etableres et nyt indløb til brønden i form af en overløbsbrønd monteret med en kupelrist. Overkanten af brønden placeres i kote 70,5 m DVR 90. I en bredde på 2 m omkring brønden udlægges et lag sten for at mindske risikoen for tilgroning og erosion ved det nye afløb. Stenlaget føres op til det eksisterende terræn, der er opmålt til kote 70,6 m DVR 90. Der ændres ikke på afløbet fra den eksisterende brønd. Der vil derfor ikke ske ændringer i afvandsforholdene for arealer, der afvander via drænledningen, der løber til fra nordlig retning.

De 2 lavninger forbindes via en smal lavning i terrænet. Ved den røde markering på nedenstående figur, er der en forhøjning i terrænet der er opmålt til kote 71,5 DVR 90. Syd for markeringen er terrænet opmålt til kote 70,6 DVR 90. For at sikre at ændringen af afvandingen fra arealer uden for projektområdet foretages en terrænregulering gennem lavningen i en bredde på 2 meter ned til kote 71,0 m DVR 90.

Figur 7: Rød prik = højeste punkt i lavning. Grøn streg = omtrentlig placering af terrænregulering

Den præcise placering af drænen 3 kendes ikke. Det formodes, at drænet afvander en lavning på nabomatriklen.

For at sikre at afvandingen opretholdes lokaliseres drænet og det tilrettes, så det fortsat er funktionelt.

Det forventes at det er muligt at bringe drænet til overrisling, da der er et stor fald i terræn fra skel og ned mod lavningen.

Konsekvenser

Frilægning af den rørlagte strækning vil ikke få negative konsekvenser for afstrømningen i det private vandløb, da vandet i fremtiden ledes ud på terræn.

Genskabelse af den naturlige hydrologi i området, vil forbedre de beskyttede naturtyper ved at drænvandet i fremtiden overrisler de beskyttede naturtyper.

Vurdering af § 3-beskyttet natur

Etablering af åbent forløb

Da der er et rørlagt vandløb i forvejen og åbningen af vandløbet ikke sker i beskyttet natur, er det Svendborg Kommunes vurdering, at projektet ikke vil kunne medføre en tilstandsændring af beskyttet natur.

Hvis det rørlagte vandløb viser sig at lede til den beskyttede sø, vil det være naturforbedrende, at lede vandløbet udenom søen i forbindelse med åbningen af vandløbet. Åbningen af vandløbet vurderes desuden at ville bidrage positivt til biodiversiteten i området.

Figur 8: Blå skravering = beskyttet sø

Genskabelse af naturlig hydrologi

Projektet indebærer en sløjfning af dræn 1 og dræn 2. Begge dræn afvander lavninger med beskyttede naturområder hhv. en lavning med sø og eng og lavning med en sø. Naturtyperne eng og sø tager skade af at blive drænet, det vil derfor være naturforbedrende at stoppe dræningen og lade overskydende vand fra naturområderne løbe på terræn i stedet. Ændring fra rørlagt dræn til overrisling fra dræn 3 vurderes ikke at medføre en ændring af beskyttet natur, da typen og mængden af vand er uændret.

Opgravning af opstrøms liggende dræn og etablering af nyt indløb til brønd, som beskrevet, vurderes heller ikke at ville medføre en ændring af de beskyttede naturområders tilstand.

Det vurderes samlet, at genskabelse af naturlig hydrologi i området som beskrevet, ikke vil medføre en tilstandsændring af beskyttet natur. Det forventes dog, at projektet vil danne grundlag for en øget biodiversitet i området, give mulighed for at arealet med beskyttet eng vil kunne brede sig og der vil måske opstå små vandfyldte lavninger til gavn for padder i området.

Figur 9: Blå skravering = beskyttet sø. Grøn skravering = beskyttet eng

Jordhåndtering

Overskudsjorden efter opgravning af rørene indbygges på samme matrikel som frilægningen foretages.

Projektets parter

Ansøger:

- SEF Natur ApS, Fåborgvej 44, 5700 Svendborg

Rådgiver:

- Dalgas v. Kurt Bech, Handelsvej 30, Hjallesø, 5260 Odense S

Kommunens bemærkninger

Svendborg Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at de afvandingsmæssige interesser ikke vil ændres som følge af frilægning af det private vandløb.

Frilægningen af vandløbet og genskabelse af naturlig hydrologi vil forbedre forholdene for dyre- og plantelivet i området væsentligt.

Vilkår

Udførelse af projektet forudsætter godkendelse efter vandløbslovens kap. 6 om regulering af vandløb.

Ansøger er ansvarlig for, at de følgende vilkår til projektet overholdes:

- projektet udføres som ansøgt og beskrevet i ansøgningen
- tilstanden i de §3 beskyttede naturtyper må ikke ændres, så projektet får en negativ konsekvens
- anlægsarbejdet må ikke medføre materialetransport eller anden forurening, der kan skade dræn og vandløb nedstrøms projektområdet
- afstrømningsforholdene i eksisterende vandløb i oplandet til projektområdet må ikke forringes
- terrænregulering i forbindelse med placering af jord over røret må ikke være af en størrelsesorden og have en placering, der ændrer vandets naturlige afløb til anden ejendom eller hindrer vandets naturlige afløb fra højere liggende ejendomme jf. vandløbslovens § 6
- anlægget færdigmeldes til Svendborg Kommune, senest 30 dage efter færdiggørelsen
- ansøger er ansvarlig for alle eventuelle uforudsete skader på natur og miljø som følge af projektet. Svendborg Kommune kan

ikke gøres ansvarlig og dermed erstatningspligtig for skader, hvis årsag kan henføres til projektet

Økonomi

SEF Natur ApS afholder udgifterne forbundet med projektet.

Tidsplan

Projektet forventes udført i første forår/sommer 2025, når der er indhentet de nødvendige godkendelser hos vandløbsmyndigheden.

Tilladelsen er gældende i 3 år. Herefter bortfalder godkendelsen. Svendborg Kommune skal orienteres, hvis projektet ikke bliver udført.

Høring

Projektet for frilægning af privat vandløb og etablering af naturlig hydrologi på matr.nr. 18a, Tved By, Tved skal efter § 15 i bekendtgørelsen om vandløbsregulering og -restaurering m.v. i offentlig høring i 4 uger.

Svendborg Kommune har valgt at fremme projektforslaget, hvorfor det nu sendes i offentlig høring.

Høringsperioden er 4 uger fra dags dato det vil sige, at eventuelle bemærkninger til projektet skal være fremsendt til kommunen senest onsdag den 1. maj 2025.

Høringsberettiget er enhver, der må antages at have væsentlig individuel interesse i sagens udfald.

Hvis du har bemærkninger eller indvendinger til projektet bedes du fremsende dine bemærkninger skriftligt til Svendborg Kommune på mail natur@svendborg.dk.

Hvis der indkommer bemærkninger eller indsigelser til projektet i høringsperioden vil disse indgå som grundlag for den videre myndighedsbehandling.

Efter høringen vil den egentlige behandling efter vandløbsloven finde sted. Når den endelige afgørelse efter vandløbsloven foreligger, er der 4 ugers klagefrist.

Har du spørgsmål til ovenstående, er du velkommen til at kontakte mig.

Behandling af data

Vi gør opmærksom på, at i Svendborg Kommune behandler vi oplysninger om jer i vores IT-systemer, når vi arbejder med jeres sag. Vi kan f.eks. også i tilfælde af en anmodning om aktindsigt videregive jeres oplysninger. I kan læse mere om Databeskyttelses-forordningen og -loven på Datatilsynets hjemmeside www.datatilsynet.dk og på Svendborg Kommunes hjemmeside <https://www.svendborg.dk/om-kommunen/datasikkerhed>.

Venlig hilsen

Berit Luise Mogensen
Landskabsingeniør

Dir. tlf. 23726742

Bilag:

Bilag 1: Oversigtskort
Bilag 2: Kort Anlægsprojekt vandløb og naturlig hydrologi
Bilag 3: VVM-anmeldeskema

Kopi til:

Relevante myndigheder og interesseorganisationer:

Dansk Botanisk Forening, Fynskredsen (fynskredsen@botaniskforening.dk)
Dansk Botanisk Forening – Naturbeskyttelsesudvalget (toni.reese.naeseborg@gmail.com)
Dansk Møllerforening- v./Susanne Jervelund (dansk-moller@gmail.com)
Danmarks Naturfredningsforening (dn@dn.dk)
Danmarks Naturfredningsforening - Svendborg (svendborg@dn.dk)
Dansk Ornitologisk Forening – Svendborg (svendborg@dof.dk)
Dansk Ornitologisk Forening – (natur@dof.dk)
Svendborg Sportsfiskerforening (post@svendborg-sportsfiskerforening.dk)
Danmarks Sportsfiskerforbund (post@sportsfiskerforbundet.dk)
Danmarks Sportsfiskerforbund - Fyn, v./Søren Knabe (soren@knabe.dk)
Ferskvandsfiskeriforeningen (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)

Fiskeriinspektorat ØST (inspektoratoest@fiskeristyrelsen.dk)
Fiskeriinspektorat ØST- Fredericia v./ Bernt Paul Wind (bpwi@fiskeristyrelsen.dk)
Friluftsrådet (sydfyn@friluftstraadet.dk)
Svendborg Museum (info@svendborgmuseum.dk)
Arkæologi Sydfyn, Øhavsmuseet arkaeologi@ohavsmuseet.dk
Svendborg Vandløbslaug – v. Søren Hansen (rodmenygaard@hotmail.com)